

DE VERENIGING

Een vereniging is een samenwerkingsvorm tussen twee of meer personen (leden), die volgens bepaalde regels een bepaald doel willen verwezenlijken. De wet kent slechts twee beperkingen van dit doel. Het doel mag vanzelfsprekend niet gericht zijn op verstoring van de openbare orde of op aantasting van de goede zeden én het doel mag niet zijn het maken van winst ter verdeling onder de leden.

De enige *uitzondering* op deze laatste regel vormen coöperaties en de onderlinge waarborgmaatschappijen. Een vereniging mag dus wél winst maken, maar die winst moet ten goede komen aan het gemeenschappelijke doel.

De hoogste macht bij de vereniging ligt bij de Algemene Ledenvergadering, waar in principe ieder van de leden tenminste één stem heeft. Deze Algemene Ledenvergadering benoemt het bestuur, *meestal* uit haar midden. Het bestuur heeft de leiding over de dagelijkse gang van zaken in de vereniging.

1. Oprichtingsvereisten

Alle verenigingen hebben *rechtspersoonlijkheid*, maar er kunnen twee soorten verenigingen worden onderscheiden:

Verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid.
Dit zijn verenigingen die zijn opgericht bij notariële akte waarin de statuten zijn opgenomen. Verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid *moeten* worden ingeschreven in het handelsregister van de kamer van koophandel. Zolang dit niet is gebeurd, is iedere bestuurder naast de vereniging hoofdelijk aansprakelijk!

Verenigingen met beperkte rechtsbevoegdheid.
Dit zijn verenigingen waarvan de statuten niet zijn opgenomen in eerdergenoemde notariële akte. Deze verenigingen kunnen:

- géén erfgenaam zijn (er mogen wél legaten worden aanvaard);
en
- géén registergoederen verkrijgen.

Een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid *kan* worden ingeschreven in het handelsregister van de kamer van koophandel.

Statuten

In de statuten worden de belangrijkste regels van de vereniging neergelegd. Als de vereniging bij notariële akte wordt opgericht, dan moeten in ieder geval de volgende punten in de statuten worden opgenomen:

- *de naam* en de *plaats* van vestiging;
- *het doel*;
- *de verplichtingen* van de leden tegenover de vereniging;
- *de wijze van bijeenroeping* van de algemene vergadering;
- *de wijze van benoeming en ontslag* van de bestuurders;
- *de bestemming van het batig saldo* van de vereniging na ontbinding.

Voor wijziging van de statuten van een bij notariële akte opgerichte vereniging is eveneens een notariële akte vereist.

Behalve statuten hanteren verenigingen vaak een huishoudelijk reglement. Hierin zijn de meer specifieke regels voor de vereniging opgenomen.

2. Aansprakelijkheid

De bestuurders en de leden van een vereniging met *volledige* rechtsbevoegdheid zijn *niet aansprakelijk* voor de verplichtingen van de vereniging, ook niet na ontbinding of faillissement voor het nadelig saldo.

Als de vereniging echter onder de vennootschapsbelasting valt, dan is de *anti-misbruikwetgeving* van toepassing en kunnen bestuurders onder bepaalde omstandigheden aansprakelijk worden gehouden.

Bestuursleden van een vereniging met *beperkte* rechtsbevoegdheid zijn, naast de vereniging, *hoofdelijk aansprakelijk*. Zoals hiervoor is vermeld, kan het bestuur van een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid de vereniging inschrijven in het handelsregister. Het voordeel van zo'n inschrijving is, dat de bestuurders slechts *persoonlijk* aansprakelijk zijn voorzover de

wederpartij aannemelijk maakt dat de vereniging niet aan haar verplichtingen zal voldoen. En dat betekent in elk geval dat de rekening eerst naar de vereniging moet zijn gestuurd en gerappelleerd.

3. Belastingen

Indien een vereniging een onderneming drijft, moet over de winst uit die onderneming vennootschapsbelasting worden betaald.

Grofweg gesteld is er sprake van een onderneming als er voldoende mate van arbeid en organisatie bestaat, waar stelselmatig winst mee wordt gemaakt én als er werkzaamheden worden verricht waarmee in concurrentie wordt getreden.

Een zeer complexe materie bij verenigingen is de vraag of men al dan niet onder de heffing van de omzetbelasting (BTW) valt. Raadzaam is om een deskundige hiervoor te raadplegen, bijvoorbeeld de Belastingdienst Ondernemingen.

4. Sociale zekerheid

Bestuurders van verenigingen zijn in principe niet in loondienst en vallen dus niet onder de werknemersverzekeringen. Vanzelfsprekend kunnen verenigingen wél werknemers in loondienst hebben.

5. Continuïteit

Verenigingen worden onder meer in de volgende gevallen ontbonden:

- als de algemene vergadering besluit om de vereniging op te heffen;
- door het ontbreken van leden;
- als gevolg van een faillissement.

Na de ontbinding vindt vereffening van het vermogen van de rechtspersoon plaats.